

96
10 40737

Львів. Бібліотека
АН УРСР
47-430

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ
при Українському Інституті Громадознавства
в Празі.

СОЦІОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА. /ПІДРУЧНИК СОЦІОТЕХНІКИ/

Написав М.Ю.Шаповал.

Львівська
наукова бібліотека
Шевченка

ВСТУП.

Успіх людини в суспільному житті залежить від багатьох умов або причин /чинників або факторів/, які виучує теоретична соціологія. Не знати цих чинників - це значить блукати по-між людьми наосліп, вишукуючи собі помацки шлях вперед з тупих кутків, в які заганає людину давління, натиск різних суспільних сил.

Пізнання чинників дає людині в руки величезну зброю, що допомагає розібратись в обставинах, орієнтуватись і вибрати що-разу найвигіднішу точку, в яку треба ударити всіма силами, щоб пробитись на вигіднішу позицію. Вибравшись на вигіднішу позицію, - знову треба орієнтуватись і знову вдаряти у вигіднішу точку. І так без кінця.

Не всі люде однаково можуть наступати вперед; для де-кого наступ просто неможливий через брак або недостачу сил або через невміння оглянутися, розібратися, орієнтуватися в обставинах. Через те поведінка людини буває або **а к т и в н а** - себ-то людина наступає, або **п а с и в н а** - себ-то на неї наступають, вона безрадна і безпомічна перед своїм оточенням - природним чи суспільним.

Пізнавши чинники людської поведінки, людина знатиме вже де-що: **с и л и**, **п р и ч и н и**, що діють на людину, але по-за тим треба знати форми реакцій людини на ті чинники, себ-то треба знати, яким способом людина відповідає /реагує/ на тиск обставин, на удари оточення. Розуміється, коли чинники діють, коли людина на їх відповідає, то з того виходять якісь **н а с л і д к и**. Знати, які наслідки виникають з дії чинників і людських реакцій, необхідно. Бо лише знання чинників, реакцій і наслідків може бути повним знанням про явище взагалі і про суспільне явище зокрема. Отож теоретична соціологія й виучує суспільне життя власне яко взаємочинність цих трьох основних елементів соціального явища: **ч и н н и к і в**, **ф о р м і в и т в о р і в** соціального процесу. На цім і кінчається роль теоретичної науки. Але як висновки тієї науки прикладати на практиці? Як, скажім, розпізнати в житті ті форми і явища, про які наука нам говорить своїми класифікаціями, системами, формулами, теоремами?